

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystrické a soudců Martina Kopy a Petra Pospíšila ve věci

žalobkyně: **Mgr. S. W.**
zastoupena advokátem JUDr. Janem Walterem
se sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
se sídlem Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

za účasti: **ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035**
se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2021, č. j. 02988-9/2021-ERU,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2021, č. j. 02988-9/2021-ERU, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 13 200 Kč k rukám jejího advokáta JUDr. Jana Waltera ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je otázka, zda (a) postačuje, pokud povinný subjekt odmítne poskytnout žadateli informaci s odkazem na zákonný důvod jejího neposkytnutí, nebo (b) zda musí

provést test proporcionality a na jeho základě posoudit, zda v konkrétním případě právo na informace nepřevažuje nad hodnotou, která je na pozadí důvodu pro neposkytnutí informace. Druhá varianta je správně. Žalovaný chybně zvolil první.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobkyně se dne 30. 3. 2021 obrátila na žalovaného se žádostí o informace. Žádala o poskytnutí příloh dříve jí poskytnutého dopisu osoby zúčastněné na řízení ze dne 7. 11. 2018. Požadované informace se týkaly výkonu dozorové činnosti žalovaného v souvislosti s podezřením o narušení ochranného pásma elektrické stanice na pozemku parc. č. st. 824 v katastrálním území Kovářská („stavba“). Výkon dozorové činnosti v minulosti inicioval zástupce žalobkyně.
3. Poskytnutím daných příloh se žalovaný zabýval již při rozhodování o předchozí žádosti žalobkyně o výše uvedený dopis osoby zúčastněné na řízení. Rozhodnutím ze dne 15. 4. 2021, č. j. 02988-3/2021-ERU („rozhodnutí úřadu“), je i nyní odmítl žalobkyni poskytnout. Odkázal na § 11 odst. 3 informačního zákona. Požadované dokumenty podle něj spadaly pod výjimku z obecné povinnosti poskytování informací, kterou toto ustanovení předvídá. Vztahovala se na ně totiž povinnost mlčenlivosti. Jde o informace charakteru obchodního, technického i finančního. Nejsou veřejně dostupné a daly by se zneužít. Osoba zúčastněná na řízení je označila za chráněné informace ve smyslu § 2 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Poukazují na podrobnosti nákupu nemovitostí a technického zařízení ke trafostanici a popisují umístění jednotlivých prvků rozvodného zařízení. Jde také o informace o odběratelích připojených k této trafostanici.
4. Zákonodárce podle žalovaného již při tvorbě informačního zákona zohlednil, že není jeho smyslem a účelem, aby žadatelé o informace získali dokumenty představující chráněnou informaci v dispozici třetí osoby, která je orgánu státní správy poskytla za účelem výkonu dozorové činnosti. Zástupce žadatelky ví, že nedošlo k narušení ochranného pásma.
5. Žalobkyně podala proti rozhodnutí úřadu rozklad. Objasnila v něm účel své žádosti a navrhovala, provedení testu proporcionality. Žalobkyně si informace vyžádala kvůli vyhodnocení záměru změny užívání stavby. Ta má připojení k trafostanici z důvodu skladování v pilnici pilařského závodu. O změně vlivu užívání stavby probíhá řízení u Krajského úřadu Ústeckého kraje. Stavebník v něm tvrdí, že stavba nemá nové požadavky na technickou infrastrukturu, ale nijak to nedokládá. Pokud by nový způsob užívání stavby tyto nové požadavky měl (např. připojení elektrické energie), muselo by se doložit stanovisko vlastníka infrastruktury. A před rozhodováním o povolení změny by se muselo nejprve rozhodnout o změně vlivu užívání stavby na území. Krajský úřad vychází z nedoloženého tvrzení, že stavba nové nároky nemá. Žalobkyně chce k ochraně veřejného zájmu chráněného § 81 stavebního zákona opatřit důkaz, že tomu tak není. Energetické nároky skladovací haly se významně liší od energetických nároků pilnice pilařského závodu. Žalobkyně proto chtěla informace o parametrech elektrické přípojky napájející stavbu.
6. Rada Energetického regulačního úřadu („rada“) rozhodnutím ze dne 12. 5. 2021, č. j. 02988-9/2021-ERU („rozhodnutí rady“), rozhodnutí úřadu potvrdila. Test proporcionality se podle ní nemusí provádět při každém odmítnutí žádosti o informace. Z judikatury Ústavního soudu vyplývá, že je ho třeba v případě střetu dvou základních práv. Nikoli v případech, ve kterých informační zákon stanovuje jasné podmínky, při jejichž splnění se informace neposkytují. Provádění testu proporcionality je především úkolem zákonodárce. Pokud by

ho neprovedl při stanovení výjimek z práva na informace, mohl by založit protiústavnost zákona. Jestliže však zákon výslovně některé informace vylučuje z poskytnutí, pak není při aplikaci právní normy namístě provádět test proporcionality. Je třeba jen důsledně podřadit konkrétní případ pod dispozici této normy.

7. Vzhledem k tomu, že žalovaný nemusel provést test proporcionality, nemají důvody žádosti o informace v rozkladu relevanci. Probíhající řízení o změně vlivu užívání stavby není důvodem pro poskytnutí informací. Pokud je žalobkyně účastníkem tohoto řízení, může nahlížet do spisu, případně navrhnout stavebnímu úřadu, aby tyto podklady obstaral či doplnil.

III. Žaloba

8. Žalobkyně namítá, že rozhodnutí rady stojí na nesprávné právní úvaze při výkladu § 12 informačního zákona. Správní orgány neprovedly test proporcionality a nezabývaly se vůbec otázkou, zda mezi danými informacemi jsou i takové, které vypovídají o parametrech elektrické přípojky napájející stavbu. Jejich zpřístupnění mohlo napomoci veřejnému zájmu. Správní orgány nepoměřily tento zájem se zájmem na ochraně vyžádaných informací.
9. Podle žalobkyně jsou zákonem stanovené důvody pro odmítnutí žádosti o informace pouze formální podmínkou pro jejich neposkytnutí ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod („Listina“). Toto ustanovení předpokládá splnění další podmínky v podobě nezbytnosti takového formálního omezení pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Podle odborné literatury proto povinný subjekt musí při použití zákonem stanoveného důvodu pro odmítnutí žádosti zvážit, zda ve vztahu ke konkrétním požadovaným informacím nepřevyšuje veřejný zájem na zpřístupnění informace nad zákonem stanovenou ochranou takové informace. Test proporcionality je nutný v každém případě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 1 As 78/2014-41).

IV. Vyjádření žalovaného

10. Podle žalovaného se právo na informace může realizovat jen v režimu informačního zákona, který výslovně stanoví omezení práva na informace i jeho podmínky. Informace, na něž dopadá § 11 odst. 3 informačního zákona, se neposkytují. Podle žalovaného nemusí být vždy součástí odůvodnění test proporcionality. Ten nachází své uplatnění v případě kolize dvou ústavně garantovaných práv. Je-li nutnost chránit určitou informaci zcela zjevná (kolize dvou ústavně garantovaných práv nenastala), pak není třeba, aby se povinný subjekt zabýval proporcionalitou. Důvod pro neposkytnutí informací podle § 11 odst. 3 informačního zákona je obligatorní. Úvahu o samotné nezbytnosti zákonného omezení přístupu k informacím již v obecné rovině učinil zákonodárce tím, že daný důvod vymezil. Tuto úvahu přísluší přezkoumávat jen Ústavnímu soudu při konkrétní či abstraktní kontrole ústavnosti.
11. Ústavní soud ve vztahu k odůvodnění aplikace testu proporcionality v oblasti práva na informace dovedl, že nelze na správní orgán vznášet přehnané požadavky. Postačí, pokud v odůvodnění rozhodnutí učiní elementární a bezformální úvahu, splňující požadavky srozumitelnosti a přezkoumatelnosti. Precizní provedení testu proporcionality je úkolem správních soudů (viz nálezy sp. zn. IV. ÚS 3208/16 ze dne 21. 3. 2017). Žalovaný neprovedení testu proporcionality řádně odůvodnil. Nebyl žádný důvod ho provádět, jelikož nedošlo ke kolizi dvou ústavně garantovaných práv, ani ke střetu veřejného a soukromého zájmu. Rozsudek, na nějž žalobkyně odkazuje, lze korigovat novějším nálezem Ústavního soudu

sp. zn. IV. ÚS 3208/16, podle kterého je precizní provedení testu proporcionality úkolem správních soudů, nikoliv správních orgánů.

12. Žalovaný také poukazuje na zneužívání práva na informace ze strany zástupce žalobkyně. V minulosti se domáhal i po dalších povinných subjektech poskytnutí velkého množství informací týkajících se pilařského závodu „Pila Kovářská“. Žalovaný považuje za vhodné, aby soud vedl i tyto okolnosti v patrnosti.

V. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

13. Osoba zúčastněná na řízení upozornila žalovaného, že informace, které mu poskytla, mají charakter chráněných informací podle § 2 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Má zájem, aby tyto informace nebyly veřejně dostupné a aby nedošlo k jejich zneužití v obchodním styku. Osoba zúčastněná na řízení není povinným subjektem ve smyslu informačního zákona. Pokud by žalobkyně požádala o tyto informace přímo osobu zúčastněnou na řízení, pak by jí nemohla vyhovět. Pokud však tento požadavek vzešel od žalovaného, pak mu osoba zúčastněná na řízení musela informace poskytnout, avšak jen pro potřeby výkonu jeho působnosti.
14. Ustanovení § 11 odst. 3 informačního zákona nedává správnímu orgánu prostor pro uvážení, ani nenechává prostor pro test proporcionality. Sporné informace naplňují hypotézu právní normy a nelze je poskytnout. Jiný výklad by byl obcházením povinnosti mlčenlivosti uložené zvláštním zákonem a ochrany chráněných informací třetím osobám, které nejsou povinným subjektem podle informačního zákona.

VI. Replika žalobkyně

15. Žalovaný podle žalobkyně zaměňuje odůvodnění testu proporcionality s odůvodněním jeho neprovedení. Ústavní soud se v nálezu sp. zn. IV. ÚS 3208/16 vyjadřoval k požadavkům na obsah odůvodnění testu proporcionality provedeného povinným subjektem v případě kolize práva na informace a ochrany práv k výsledkům tvůrčí duševní činnosti. Nevyjadřoval se k otázce, zda je možné, aby povinný subjekt test proporcionality vůbec neprovedl. Naopak i v tomto nálezu připomněl svou judikaturu, podle níž je nutné zkoumat v každé jednotlivé věci nezbytnost omezení práva na informace ve vztahu k jiným ústavně chráněným hodnotám.
16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zmiňuje své úvahy o možném zneužití práva na informace žalobkyní. Jde o pouhé smyšlenky denuncující žalobkyni. Žalobkyně v rozkladu jasně vysvětlila, proč potřebuje vyžádané informace.

VII. Hodnocení věci soudem

17. Žaloba je důvodná.
18. Mezi účastníky je sporu o tom, zda žalovaný měl poměřovat mezi právem žalobkyně na informace a zájmy promítnutými do § 11 odst. 3 informačního zákona, s nimiž se právo žalobkyně na informace v této věci střetlo. Mezi stranami není sporné, že žalovaný test proporcionality neprovedl.
19. Ustanovení čl. 17 odst. 1 Listiny na ústavní úrovni zaručuje právo na informace. Podle čl. 17 odst. 2 Listiny má každý má právo svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace. V souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny lze právo vyhledávat a šířit informace omezit (a) *zákonem*,

jde-li o opatření (b) *v demokratické společnosti nezbytné* mimo jiné pro (c) *ochranu práv a svobod druhých*.

20. Podle § 11 odst. 3 informačního zákona platí: „Informace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.“ Ustanovení § 12 informačního zákona, na něž žalobkyně také v žalobě poukazuje, pak dodává, že „[v]šechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.“
21. Zdejší soud se otázkou použití testu proporcionality při práci s § 11 odst. 3 informačního zákona zabýval nedávno v rozsudku ze dne 31. 7. 2023, č. j. 31 A 115/2021-328. V něm vysvětlil, že podle § 11 odst. 3 informačního zákona je tu *zákonný základ* pro odepření poskytnout informaci [podmínka pod písm. a) v bodě 19 výše] za splnění tří předpokladů: (a) musí se jednat o informace, získané při kontrolní, dozorové, dohledové, či obdobné činnosti; (b) tyto informace musí povinný subjekt získat od třetí osoby a (c) na tyto informace se vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním či zneužitím (bod 24 citovaného rozsudku).
22. Zdejší soud však poté dodal, že „nad rámec zákoných předpokladů byl žalovaný dále povinen provést test proporcionality. *Proporcionalita odepření poskytnutí informací v konkrétním případě je totiž další (ústavní) podmínkou pro to, aby bylo možné využít zákonného oprávnění k (částečnému) odmítnutí žádosti o informace.*“ (bod 24 citovaného rozsudku; zvýrazněno nyní)
23. V citovaném rozsudku zdejší soud vysvětloval, že: „[k] *ústavním limitům omezení práva na informace jsou povinny přiblížet rovněž správní orgány a obecné soudy při konkrétní aplikaci a interpretaci zákona*, tj. při zvažování výluk obsažených v zákoně o svobodném přístupu k informacím je nutno prioritně usilovat o nalezení jejich ústavně konformního výkladu (...). *Povinné subjekty při omezení práva na informace nemohou vycházet pouze ze znění zákona, který je formální podmínkou tohoto omezení.* Naopak vždy musí nejprve identifikovat konkurující veřejný zájem či jiné ústavně zaručené právo, které by mělo být zákonnou výlukou chráněno, a vzájemně je poměřovat (například provedením testu proporcionality). Omezení práva na informace (tedy jeho nezbytnost) musí vyplynout z tohoto poměrování (podrobněji v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2023, sp. zn. Pl. 25/21, [...], nebo v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2023, č. j. 5 As 104/2021-35).“ (bod 29 citovaného rozsudku; zvýrazněno nyní).
24. Z citovaného rozsudku tedy plyne, že i v případech, na které dopadá § 11 odst. 3 informačního zákona, je test proporcionality třeba provést. Není pravdou, že povinný subjekt má při splnění tří zákoných podmínek v uvedeném ustanovení vždy povinnost odmítnout poskytnutí informace. Naopak musí zohlednit, že *zákonný základ pro omezení ústavně zaručeného práva na informace je podle čl. 17 odst. 4 Listiny teprve prvním předpokladem pro ústavnost tohoto omezení*. Je poté třeba v každém případě zkoumat, zda takové omezení sleduje některých z legitimních cílů, které čl. 17 odst. 4 Listiny uvádí

[podmínka pod písm. c) v bodě 19 výše]. A zda je toto omezení ve snaze o dosažení tohoto cíle opravdu nezbytné v demokratické společnosti, resp. jinými slovy proporcionální [podmínka pod písm. b) v bodě 19 výše]. To vše se bez testu proporcionality neobejde.

25. Ustanovení čl. 17 odst. 4 Listiny přitom samozřejmě zavazuje všechny orgány veřejné moci. Pokud správní orgán zasahuje do ústavně zaručeného práva, nemůže zůstat pouze u toho, zda má tento zásah zákonný základ. Musí zkoumat i naplnění zbylých dvou podmínek čl. 17 odst. 4 Listiny. Jednoduše má povinnost rozhodnout tak, aby jeho rozhodnutí poté obstálo v přezkumu vyšších instancí a aby jeho rozhodnutí bylo vždy ústavně souladné (pokud by z jakéhokoliv důvodu například dotčený účastník řízení nepodal nebo nemohl podat opravný prostředek). Projevuje se v tom důležitý ústavní princip subsidiarity, podle kterého je v právním státě nezbytné, aby rozhodnutí odpovídající všem požadavkům práva – včetně práva ústavního, mezinárodního či unijního – vydal příslušný orgán veřejné moci *co nejdříve*. Ideálně hned na první instanci, aby nebylo třeba zásahu instancí vyšších.
26. Soud poté souhlasí se žalobkyní, že z nálezu sp. zn. IV. ÚS 3208/16 neplyne, že by žalovaný nemusel test proporcionality provádět. V příslušném bodě Ústavní soud v úplnosti uvedl: „Orgány veřejné moci musí k žádostem o informace tohoto druhu přistupovat individuálně a vycházet z pravidla, že je třeba poskytnout zásadně veškeré požadované informace, ledaže jde o výjimku z pravidla *a jsou dány závažné důvody pro ochranu autorského práva, které převládá nad právem na informace. Správní orgány a soudy jsou povinny zohlednit objektivní vlastnosti požadovaných informací i to, nakolik by jejich zpřístupnění znamenalo skutečné (materiální) porušení autorských práv. Současně musí zvážit i povahu práva na informace a míru jeho omezení v kontextu individuálních zájmů žadatele i obecného zájmu na kontrole činnosti orgánů veřejné moci.* Bude-li třeba, jsou správní orgány povinny zvážit kolizi práva na informace a ochrany práv k výsledkům tvůrčí duševní činnosti. Ze strany správních orgánů postačí elementární a bezformální úvaha splňující pouze požadavky srozumitelnosti a přezkoumatelnosti; správní soudy jsou k tomu vybaveny podstatně lépe, mj. běžně pracují s testem proporcionality. Na správních soudech lze požadovat, aby vymezily obecná vodítka – typové charakteristiky případů, v nichž mají správní orgány informace poskytnout, nebo naopak upřednostnit ochranu autorských práv.“ (bod 14, zvýrazněné nyní)
27. Ústavní soud zde hovoří o nutnosti vyvažování mezi právem na informace a hodnotami, které se s nimi v konkrétní věci mohou střetnout. To je slovník proporcionality. Podstatou názoru Ústavního soudu je spíše praktické uznání, že se při práci s testem proporcionality od správních orgánů neočekává jeho odůvodnění na takové úrovni, na jaké ho lze čekat od správních soudů. *Určitě z něj ale nelze dovozovat, že při práci s výlukami z práva na informace nelze vůbec od správních orgánů test proporcionality požadovat.* Není to jen výsada správních soudů.
28. To plyne i z pozdější informační judikatury Ústavního soudu. V nálezu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 ze dne 17. 10. 2017 uvedl, že *i jiné orgány veřejné moci musí v každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv zvážit význam a intenzitu dotčených práv.* Správní orgány také musí provádět ústavně konformní výklad zákonů, jehož součástí je i zkoumání proporcionality jejich použití v konkrétní věci. V citovaném nálezu Ústavní soud vytkl statutárnímu městu Zlín, že při rozhodování o žádosti o informace neprovedlo nezbytný test proporcionality. Shledal tento jeho zásah – který ani nebyl předmětem přezkumu správních soudů – za protiústavní (bod 135 citovaného nálezu). Argument žalovaného, že od správních orgánů nelze test proporcionality očekávat, proto tváří v tvář této judikatuře Ústavního soudu neobstojí. Lze to ostatně dovozovat i z výše odkazovaného rozsudku ze

dne 31. 7. 2023, č. j. 31 A 115/2021-328, ve kterém zdejší soud zkritizoval správní orgán za to, jak test proporcionality provedl a odůvodnil (bod 30 citovaného rozsudku). Tím spíše z toho plyne, že nelze akceptovat, pokud správní orgán test proporcionality neprovede vůbec.

29. Nemůže obstát ani argument žalovaného, že test proporcionality provedl již zákonodárce při přijímání informačního zákona. Je sice pravdou, že se podobný právní názor objevil v judikatuře Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155; rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012-62, bod 52; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2016, č. j. 3 As 118/2015-34). Tento právní názor ovšem jednoznačně odmítl Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu sp. zn. IV. ÚS 1378/16, kde uzavřel, že „nesouhlasí se závěrem Nejvyššího správního soudu vysloveným v jeho rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, že test proporcionality není třeba provádět při posuzování jednotlivých konkrétních případů, protože takový text prý provedl již zákonodárce při formulaci (...) zákona o svobodném přístupu k informacím. (...) *Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem.*“ (body 134 až 135; zvýrazněno nyní).
30. S tím se plně ztotožňuje i zdejší soud v této věci. Z pohledu ústavního práva totiž nemůže obstát názor, že je na zákonodárci, aby vyčerpávajícím způsobem prováděl test proporcionality. Listina chrání jednotlivce před tím, aby zákonodárce a orgány veřejné moci, které používají zákony v konkrétních věcech, nepřiměřeně zasáhli do jejich základních práv. Test proporcionality je standardem ústavněprávní povahy, skrze nějž se přiměřenost zákonných zásahů do základních práv v konkrétních věcech zkoumá. *Je to nástroj, který zajišťuje, že použití obecně formulovaných zákonů bude v konkrétních případech přiměřené a spravedlivé.* Pokud je test proporcionality nástrojem prevence nepřiměřených dopadů produktů zákonodárce v konkrétní věci, pak je protimluvem, aby tvůrce těchto produktů byl tím jediným, kdo ho má už při jejich tvorbě provádět. Test proporcionality má totiž poskytovat jednotlivci ústavní ochranu i právě proti zákonodárci. Argumentace žalovaného, že nemohl provést test proporcionality, jelikož ho provedl zákonodárce, proto není důvodná.
31. Soud nesouhlasí se žalovaným, ani pokud jde o jeho názor, že nemohl provést test proporcionality, protože se zde nestřetávají dvě ústavně zaručená práva. Střetávají. Žalobkyně svojí žádostí požadovala veřejně nedostupné informace osoby zúčastněné na řízení, které měly charakter obchodního tajemství nebo charakter obchodní, technický nebo finanční [§ 2 odst. 1 písm. d) energetického zákona]. Osoba zúčastněná na řízení je za takové označila.
32. Na pozadí ochrany těchto informací osoby zúčastněné na řízení přitom stojí hned několik ústavních práv – právo osoby zúčastněné na řízení na ochranu vlastnictví (čl. 11 Listiny), svoboda podnikat (čl. 26 Listiny) a hypoteticky i právo na respektování soukromého života, které zahrnuje i soukromí (včetně tajnosti určitých informací) podnikajících právnických osob (čl. 10 odst. 2 Listiny). Právě ochrana těchto práv osoby zúčastněné na řízení může spadat pod legitimní cíl *ochrany práv a svobod druhých* uvedený v čl. 17 odst. 4 Listiny. Otázku, zda bylo s ohledem na ochranu těchto práv osoby zúčastněné na řízení nezbytné v demokratické společnosti (proporcionální), aby se nedostalo průchodu právu žalobkyně na informace, měl žalovaný zodpovědět.

33. Žalovaný proto neopodstatněně odmítl provést test proporcionality s argumentem, že tu nešlo o střet ústavně garantovaných práv. Reálně k němu dochází. Slovy nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 3208/16 tedy *bylo třeba* test proporcionality provést. Žalovaný se omezil jen na zdůvodnění, proč nemusel test proporcionality provádět. Reálně k němu ale nepřistoupil. V tom porušil právo žalobkyně. Měl povinnost provést alespoň elementární a bezformální úvahu splňující požadavky srozumitelnosti a přezkoumatelnosti co do *poměřování ústavně zaručeného práva žalobkyně na informace a práv osoby zúčastněné na řízení zmíněných v předchozím bodě*. Taková úvaha nesměla chybět. Její provedení bude úkolem žalovaného v dalším řízení.
34. Soud dodává, že se žalovaný bude muset mimo jiné zaměřit i na to, zda požadované informace jsou materiálně informacemi podle § 2 odst. 1 písm. d) energetického zákona a zda tedy opravdu neposkytnutí informací žalobkyni má zákonný základ, resp. zda je jejich neposkytnutí z hlediska prvního kroku testu proporcionality vhodné, tzn. zda se úplně nemíjí se sledovaným legitimním cílem a může ho dosáhnout. Obdobně jako ve věci řešené nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3208/16 *žalovaný poté případně musí zohlednit objektivní vlastnosti požadovaných informací*. I to, nakolik by jejich zpřístupnění znamenalo skutečné (materiální) porušení práv osoby zúčastněné na řízení. Ústavně zaručené právo na informace totiž nelze jednostranně vyloučit pouhým formálním označením dotčených informací ve smyslu uvedeného ustanovení energetického zákona. Současně však žalovaný může zohlednit účel, o nějž žalobkyně svou žádost o informace v rozkladu opírala (viz např. bod 86 nálezů sp. zn. IV. ÚS 1378/16). A posoudit, zda tento účel opravdu dává její žádosti váhu, která pak pomyslnou miskou vah převáží ve prospěch práva žalobkyně na informace.
35. Pro úplnost soud dodává, že výše uvedené samozřejmě neznamená, že má již nyní žalovaný žalobkyni informace poskytnout. Odpověď na to vyplyne až poté, co provede test proporcionality, jehož výsledek soud nijak nepředjímá. Jeho provedení ve výše popsáném smyslu je jediným závazným pokynem soudu pro další řízení.
36. Žalobní námitky, podle nichž měl žalovaný při posuzování její žádosti o informace provést test proporcionality, jsou tedy důvodné.

VIII. Závěr a náklady řízení

37. Soud shledal žalobu důvodnou a zrušil proto rozhodnutí rady, kterému vrátil věc k dalšímu řízení. V něm žalovaného váže závazný pokyn soudu provést test proporcionality.
38. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 13 200 Kč. Tato částka se skládá z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby zástupce žalobkyně spočívající v přípravě a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], dvou podání ve věci (žaloba a replika) [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu] za tři úkony právní služby po 300 Kč. Dále je třeba připočíst soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo

člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. září 2023

Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu